

EK LIFE+ PROJEKTS
LIFE08 NAT/LV/000449

**AUGSTĀ PURVA BIOTOPU ATJAUNOŠANA
ĪPAŠI AIZSARGĀJAMĀS DABAS TERITORIJĀS
LATVIJĀ
2010-2013**

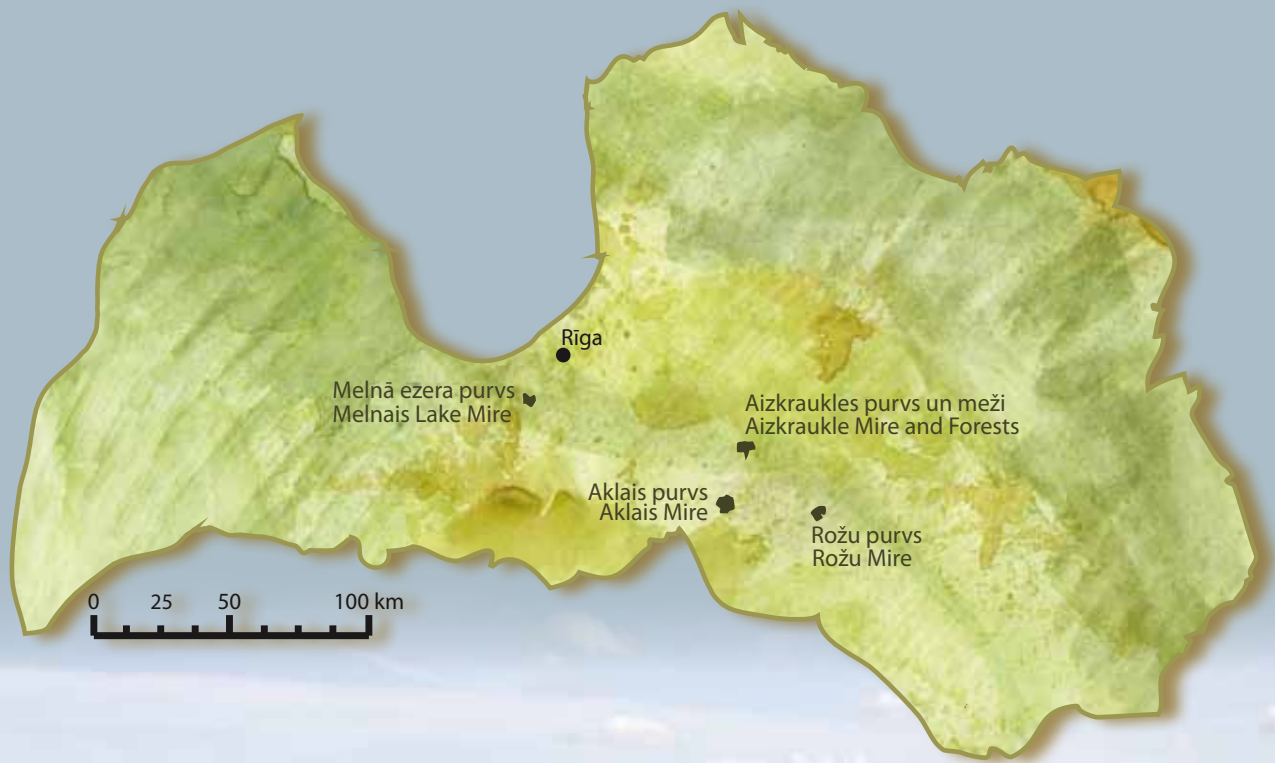
PROJEKTA PĀRSKATS

EC LIFE+ PROJECT
LIFE08 NAT/LV/000449

**RESTORATION OF RAISED BOG HABITATS IN
THE ESPECIALLY PROTECTED NATURE AREAS
OF LATVIA
2010-2013**

LAYMAN'S REPORT

IEVADS

Purvs ir viena no jutīgākajām dabas ekosistēmām. Purva nosusināšana, dedzināšana un koku stādīšana ir tikai daži faktori, kas pat nelielā intensitātē rada būtisku negatīvu ietekmi uz purva biotopu, floras un faunas attīstību. Latvija vēsturisku un ģeogrāfisku apstākļu dēļ var lepoties ar salīdzinoši lielu purvu biotopu platību. Tomēr pieaugošā antropogēnā slodze un ekonomiskā situācija valstī rada arvien lielākus draudus dabisku purvu saglabāšanai. Un tas ir apdraudējums ļoti daudzām retām un aizsargājamām augu un dzīvnieku sugām, kurām purvs ir vienīgā dzīvesvieta. Lielā daļā pasaules valstu ir atlicis ļoti maz purvu, dabiski un cilvēka darbības neietekmēti purvi daudzviet vispār vairs nav sastopami.

Augstie jeb sūnu purvi no pārējiem purvu tipiēm atšķiras ar salīdzinoši specifiskāku augu sugu sastāvu (Latvijā sastopami arī zemie jeb zāļu un pārejas purvi). Tajos sastopamas sugas, kas pielāgojušās raksturīgajiem augstā purva mikroklimatiskajiem apstākļiem – pastāvīgam mitrumam, zema temperatūrai, tam, ka ir maz barības vielu. Šis biotops ir Eiropas Savienībā īpaši aizsargājams un ar prioritāru statusu. Daudzi Latvijas augstie purvi jau ir nosusināti, un tajos noris kūdras ieguve, tomēr atsevišķa daļa atrodas aizsargājamās teritorijās (dabas parkos, dabas liegumos, rezervātos), un tajos ir saglabāta unikālā purvu ainava.

Projekta „Augstā purva biotopu atjaunošana īpaši aizsargājamās dabas teritorijās Latvijā” mērķis ir atjaunot augstā purva biotopus četrus dabas liegumus – Melnā ezera purva, Aklā purva, Rožu purva, Aizkraukles purvu un mežu – degradētajās platībās un pievērst sabiedrības uzmanību Latvijas dabas vērtībām. Lai mērķtiecīgi veiktu purvu atjaunošanu, darbā iesaistīti vairāku jomu speciālisti – botāniķi, zoologi, hidrologi, ģeologi, kartogrāfi un būvinženieri.

INTRODUCTION

Mires are among the most sensitive natural ecosystems. Even unintensified mire drainage, burning and tree planting are only some of the factors that leave a negative impact on the development of mire habitats, flora and fauna. Thanks to historical and geographical conditions, Latvia can take pride in its large areas of rich mire habitats. However, increasing anthropogenic pressure and Latvia's economic hardship raises concern about conservation of natural mires of the country. Many rare and endangered plant and animal species that reside only in mires are threatened. In many parts of the planet, very few mires remain; natural mires unaffected by human activity have all but disappeared.

Raised bogs differ from other types of mire due to specific plant species (in Latvia fens and transition mires are found alongside raised bogs), namely species which can survive in microclimatic conditions characteristic only of raised bogs – constantly moist, low temperatures, poor in nutrients. This habitat is priority-protected in the European Union. Many raised bogs in Latvia are drained and submitted to peat extraction; however, part of them are located in especially protected nature areas, which has helped to preserve the unique mire landscape there.

The aim of the project “Restoration of Raised Bog Habitats in the Especially Protected Nature Areas of Latvia” is to restore the degraded areas of four raised bogs – Melnais Lake Mire, Aklais Mire, Rožu Mire and Aizkraukle Mire and Forests, and to draw public attention to the natural wealth of Latvia. To achieve this goal, the project involved many experts – botanists, zoologists, hydrologists, geologists, cartographers and building engineers.

PROJEKTA UZDEVUMI

- sagatavot dabas aizsardzības plānus četriem dabas liegumiem – Aizkraukles purvam un mežiem, Aklajam purvam, Melnā ezera purvam un Rožupurvam;
- izstrādāt tehniskos projektus purvu hidroloģiskā režīma atjaunošanai un uzbūvēt aizsprostus uz purvu notekgrāvjiem;
- izvērtēt apsaimniekošanas pasākumu ietekmi uz purva biotopu un hidroloģisko režīmu projekta vietās;
- organizēt seminārus, sagatavot populārzinātniskus izdales materiālus, informatīvos stendus un purva apsaimniekošanas ieteikumu grāmatu, sagatavot ceļojošu fotoizstādi sabiedrības izglītošanai;
- informēt plašāku sabiedrības daļu par veiktajiem pasākumiem un iegūtajiem rezultātiem projekta mājaslapā www.purvi.lv un videofilmā.

PROJECT GOALS

- to draw up Management Plans for four Nature Reserves – Aizkraukle Mire and Forests, Aklais Mire, Melnais Lake Mire and Rožu Mire;
- to carry out hydrological assessment to aid the re-establishment of the natural hydrological regime of raised bogs and building of dams on drainage ditches;
- to monitor the effect of management actions on habitats and site hydrology at project sites via a series of long-term observations;
- to organize seminars, prepare public information leaflets and information boards, publish a book on raised bog management, and to arrange a travelling photo exhibition for the purposes of education of the general public;
- to inform the general public about project activities and results at project web site www.purvi.lv and via a documentary.

PROJEKTA VIETAS

AIZKRAUKLES PURVS UN MEŽI

- Dabas liegums izveidots 1999. gadā
- Platība: 1532 ha
- Atrodas Aizkraukles novada Aizkraukles pagastā
- Purva veidošanās sākums: pirms 8000–9000 gadu
- Kūdras slāņa vidējais biežums: 4,4 m, maksimālais 6,5 m
- Galvenās dabas vērtības: augstais purvs ar dažādām mikroreljefa struktūrām un lāmām, klajš pārejas purvs ar slišķņām teritorijas ZA malā, mežainas minerālaugsnes salas purvā, daudzveidīgi dabisko mežu biotopi, 75 īpaši aizsargājamas augu un dzīvnieku sugas, 87% no dabas lieguma aizņem Latvijā un Eiropas Savienībā īpaši aizsargājami biotopi
- Negatīvās ietekmes: agrāk veiktā meliorācija purvā un mežā, kūdras ieguve tiešā dabas lieguma tuvumā

AKLAIS PURVS

- Dabas liegums izveidots 1999. gadā
- Platība: 2003 ha
- Atrodas Jaunjelgavas novada Daudzeses pagastā
- Purva veidošanās sākums: pirms aptuveni 9000 gadu
- Kūdras slāņa vidējais biežums: 4,5 m, maksimālais – 7,5 m
- Galvenās dabas vērtības: neskarts augstais purvs ar ciņu mikroreljefu, purvaini meži, daudzveidīgi dabisko mežu biotopi, ainaviski purva ezeri un lāmas, 63 īpaši aizsargājamas augu un dzīvnieku sugas, 81% no dabas lieguma aizņem Latvijā un Eiropas Savienībā īpaši aizsargājami biotopi
- Negatīvā ietekme: purva meliorācija

MELNĀ EZERA PURVS

- Dabas liegums izveidots 2004. gadā
- Platība: 317 ha
- Atrodas Olaines novada Olaines pagastā
- Purva veidošanās sākums: pirms 5000–6000 gadu
- Kūdras slāņa biežums: 5 m
- Galvenās dabas vērtības: augstais purvs ar ciņu–lāmu kompleksu, Skaista ezers, putniem nozīmīgas seklas ūdenstilpes, kas izveidojušās kūdras lauku vietā, 17 Latvijā un Eiropas Savienībā īpaši aizsargājamas putnu sugas, 84% no dabas lieguma aizņem Latvijā un Eiropas Savienībā īpaši aizsargājami biotopi
- Negatīvās ietekmes: agrāk veiktā meliorācija purvā un tā apkārtnē, kūdras ieguve dabas lieguma tuvumā, Melnā ezera un purva lāmu ūdenslīmeņa pazemināšana, daudzkārtēja purva degšana nosusināšanas rezultātā

ROŽU PURVS

- Dabas liegums izveidots 1987. gadā
- Platība: 1010 ha
- Atrodas Salas novada Salas un Sēlpils pagastā
- Purva veidošanās sākums: pirms 9000–10 000 gadu
- Kūdras slāņa vidējais biežums: 4,3 m, maksimālais – 7 m
- Galvenās dabas vērtības: neskarts augstais purvs ar ciņu–lāmu kompleksa mozaīku, purvaini meži, 30 īpaši aizsargājamas augu un dzīvnieku sugas, 98% no dabas lieguma aizņem Latvijā un Eiropas Savienībā īpaši aizsargājami biotopi
- Negatīvā ietekme: purva meliorācija

PROJECT SITES

AIZKRAUKLE MIRE AND FORESTS

- Nature Reserve established in 1999
- Area: 1532 ha
- Location: Aizkraukle Municipality of the Aizkraukle District
- Beginning of development: 8,000–9,000 years ago
- Average thickness of peat layer: 4.4 m, maximum: 6.5 m
- Main natural values: raised bog habitats with diverse micro-relief structures and pools, open transition mire habitats, mineral soil islands, diverse forest habitats, 75 especially protected plant and animal species, 87% of the Reserve areas belong to especially protected habitats of the European Union.
- Threats: previous drainage of mire and forests, peat extraction close to the border of the Nature Reserve

AKLAIS MIRE

- Nature Reserve established in 1999
- Area: 2003 ha
- Location: Daudzese Municipality of the Jaunjelgava District
- Beginning of development: approximately 9,000 years ago
- Average thickness of peat layer: 4.5 m, maximum: 7.5 m
- Main natural values: intact raised bog with hummock-hollow micro-relief, bog woodland, diverse natural forest habitats, scenic bog lakes and bog-pools, 63 especially protected plant and animal species, 81% of the Reserve areas belong to especially protected habitats of the European Union.
- Threats: mire drainage

MELNAIS LAKE MIRE

- Nature Reserve established in 2004
- Area: 317 ha
- Location: Olaine Municipality of the Olaine District
- Beginning of development: 5,000–6,000 years ago
- Thickness of peat layer: 5 m
- Main natural values: raised bog with hummocks-hollows and raised bog pools, Skaista Lake, permanent shallow lakes developed in place of former peat fields that are important for birds, 17 especially protected bird species, 84% of the Reserve areas belong to especially protected habitats of the European Union.
- Threats: drainage of mire and the surrounding area, peat extraction close to the border of the Nature Reserve, lowering of the water level in Melnais Lake and raised bog pools, repeated fires in the mire due to drainage.

ROŽU MIRE

- Nature Reserve established in 1987
- Area: 1010 ha
- Location: Sala and Sēlpils Municipalities of the Sala District
- Beginning of development: 9,000–10,000 years ago
- Average thickness of peat layer: 4.3 m, maximum: 7 m
- Main natural values: intact raised bog with a mosaic of raised bog hummocks, hollows and raised bog pools, bog woodland, 30 especially protected plant and animal species, 98% of the Reserve area belong to especially protected habitats of Latvia and the European Union.
- Threats: mire drainage

DABAS AIZSARDZĪBAS PLĀNU IZSTRĀDE

Pirms veikt purvu apsaimniekošanas pasākumus, dažādu nozaru speciālisti katrā projekta vietā apzināja dabas vērtības, sagatavoja kartogrāfisko materiālu un izvērtēja atbilstošo apsaimniekošanas pasākumu nepieciešamību un intensitāti.

Projekta vietās uzskaitītas Eiropas Savienībā un Latvijā īpaši aizsargājamās augu un dzīvnieku sugas. Kopējais sugu skaits ir atkarīgs no biotopu daudzveidības un ekoloģiskajām nišām un atšķiras projekta vietās, piemēram, dabas liegumā „Aizkraukles purvs un meži” pusī teritorijas klāj dažādi mežu biotopi, kuros ir izcilas augu un bezmugurkaulnieku sugu atradnes. Savukārt dabas liegumā „Melnā ezera purvs” lielāko teritorijas daļu aizņem augstais purvs ar lāmām, tādēļ teritorijā sastopamas tikai tipiskas purvu sugas.

Lielu daļu no projekta vietām aizņem Eiropā un Latvijā īpaši aizsargājami biotopi, piemēram, neskarts augstais purvs, pārejas purvs ar sliksņām, boreālie meži un citi.

Katrai teritorijai sagatavota arī 3D karte, pēc kuras varēja vieglāk izvērtēt aizsprostu un hidroloģiskā monitoringa aku novietojanas vietas. Visām projekta teritorijām Latvijas Dabas fonda eksperti sagatavoja dabas aizsardzības plānus.

Visi dabas aizsardzības plāni ar kartēm atrodami projekta mājaslapā www.purvi.lv un Latvijas Dabas fonda mājaslapā www.ldf.lv.

DEVELOPMENT OF MANAGEMENT PLANS

Before management measures were taken, as part of the project, experts of different disciplines prepared maps and carried out assessment of natural values and the necessity and intensity of planned management actions at each project site.

Especially protected plant and animal species of the European Union and Latvia were recorded at each project site. The total number of species depends on habitat diversity and ecological niches and varies between territories. For example, different forest habitats rich in plant and invertebrate species take up half of the Aizkraukle Mire and Forests Nature Reserve, while a raised bog with pools takes up the majority of the Melnais Lake Mire Nature Reserve, as a result of which only typical mire species are found in the territory. Especially protected habitats of the European Union and Latvia cover a large part of project sites, e.g., active raised bog, transition mire and quaking bog, Western taiga and others.

A 3D map was also made for each project site. Consequently, it was easier to calculate the location of dams and hydrological monitoring wells.

All Management Plans for the project sites were prepared by the experts from Latvian Fund for Nature. They can be found at the project homepage www.purvi.lv and at Latvian Fund for Nature homepage www.ldf.lv.

Reto un aizsargājamo sugu skaits četros dabas liegumos
Number of rare and protected species in the four Nature Reserves

Eiropas Savienībā un Latvijā īpaši aizsargājamo sugu grupa Especially protected species of EU and Latvia	Aizkraukles purvs un meži Aizkraukle Mire and Forests	Aklais purvs Aklais Mire	Melnā ezera purvs Melnais Lake Mire	Rožu purvs Rožu Mire
Augi (tai skaitā sēnes, ķerpji un sūnas) Plants (including fungi, lichens and bryophytes)	47	29	2	6
Bezmugurkaulnieki Invertebrates	16	8	2	3
Putni Birds	21	22	18	15
Zīdītāji Mammals	13	17	10	13

Kopējā reto un aizsargājamo biotopu platība (ha) četros dabas liegumos
Total area (ha) of rare and protected habitats in the four Nature Reserves

Eiropas Savienībā īpaši aizsargājami biotopi Especially protected habitats of EU	Aizkraukles purvs un meži Aizkraukle Mire and Forests	Aklais purvs Aklais Mire	Melnā ezera purvs Melnais Lake Mire	Rožu purvs Rožu Mire
3160 Distrofi ezeri Natural dystrophic lakes and ponds	4.0	25.6	18.4	-
7110* Neskarts augstais purvs Active raised bog	591.5	480.6	125.1	495.5
7120 Degradēti augstie purvi, kuros iespējama vai noris dabiskā atjaunošanās Degraded raised bogs still capable of natural regeneration	54.8	4.6	82.7	346.8
7140 Pārejas purvs ar slišķņām Transition mire and quaking bog	87.1	17.2	3.7	-
7150 Ieplakas purvos Depressions on peat substrates of the Rhynchosporion	18.0	-	-	9.9
9010* Veci vai dabiski boreāli meži Western taiga	12.4	102.0	5.1	-
9020* Veci jaukti platlapju meži Fennoscandian natural old broad-leaved forests	135.6	4.3	-	-
9080* Staignāju meži Fennoscandian deciduous swamp forests	49.9	84.3	-	4.9
91D0* Purvaini meži Bog woodland	400.0	888.8	31.3	99.1
Kopā Total	1353.3	1607.4	266.3	956.2

PURVU HIDROLOĢISKĀ REŽĪMA STABILIZĒŠANA

Visās projekta vietās lielākā vai mazākā intensitātē vēsturiski veikta purvu nosusināšana, ierīkojot meliorācijas grāvjus. Lai atjaunotu sākotnējo purvu hidroloģisko režīmu, 2012. gadā uz grāvjiem uzbūvēti aizsprosti, kuri aptur ūdens aizplūšanu no purva. Lielākā daļa aizsprostu būvēti no kūdras, izmantojot ekskavatoru, bet vietās, kur tas nevar piekļūt, aizsprosti būvēti no koka un kūdras, izmantojot roku darbu. Uzbūvēto aizsprostu kvalitāti regulāri pārbauda eksperti, lai nodrošinātu plānoto apsaimniekošanas pasākumu efektivitāti. Kopā projekta vietās uzbūvēti 156 aizsprosti, kuri nodrošina hidroloģiskā režīma un purva biotopu atjaunošanos gandrīz 500 ha lielā purva teritorijā. Pēc aizsprostu ierīkošanas visās projekta vietās novērojama pozitīva ietekme uz purvu hidroloģiju un biotopiem.

RE-ESTABLISHING NATURAL RAISED BOG HYDROLOGY

In the past, mire drainage has been carried out at all project sites more or less intensively using drainage ditches. To restore the initial hydrological regime, in 2012 dams were built on ditches to stop water run-off from the mire. Most of the dams were built from peat using excavators, but in areas inaccessible to excavators, peat and wood dams were built by hand. The technical staff of the project check on the quality of the dams regularly to see whether any reparations are needed for efficient management. In total 156 dams were built at the project sites, and they help to restore almost 500 ha of raised bogs. After building of dams, a positive effect on site hydrology and habitats is clearly evident at all project sites.

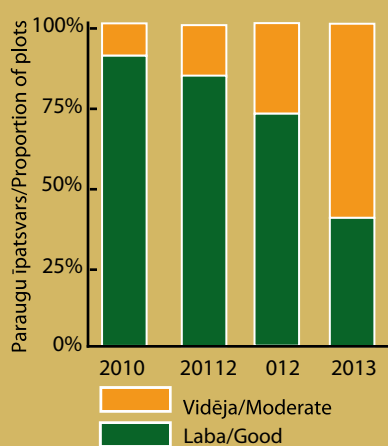
Kopējā atjaunotā platība (ha) un uzbūvēto aizsprostu skaits hidroloģiskā režīma atjaunošanai četros dabas liegumos
Total restored area (ha) and number of dams built at the four Nature Reserves

Projekta vieta Project site	Atjaunotā platība Restored area	Aizsprostu skaits Number of dams
Aizkraukles purvs un meži Aizkraukle Mire and Forests	82 ha purva nosusinātās un cilvēku darbības ietekmētās platības 82 ha in degraded and human activity-affected areas	29
Aklais purvs Aklais Mire	60 ha purva nosusinātās platības 60 ha in degraded areas	14
Melnā ezera purvs Melnais Lake Mire	111 ha purva nosusinātās platības un kūdras ieguves lauki 111 ha in degraded areas and peat extraction fields	54
Rožu purvs Rožu Mire	235 ha purva nosusinātās platības 235 ha in degraded areas	59
Kopā Total	488 ha	156

PURVU HIDROLOĢISKĀ REŽĪMA UN BIOTOPU MONITORINGS

Visās projekta vietās veikti hidroloģiskā režīma un biotopu pastāvīgie novērojumi. Monitoringa speciālisti novērtēja, kā atjaunojas purvu nosusināšanas ietekmētā platība pēc aizsprostu būves, ierīkojot gruntsūdens monitoringa akas un veģetācijas monitoringa parauglaukumus tiešā meliorācijas grāvju tuvumā un neskartajā purva teritorijā. Regulāri vairāku gadu garumā veiktie novērojumi liecina, ka projekta vietās pastāvīgi palielinās gruntsūdens līmenis un mazāk konstatētas ūdenslīmeņa svārstības. Veģetācijas izmaiņas ir nelielas, jo novērojumiem nepieciešams ilgāks laika posms. Tomēr konstatēta tendence, ka sugu sastāvā arvien vairāk sāk dominēt augsto purvu augi, kā garsmailes sfagns *Sphagnum cuspidatum* un makstainā spilve *Eriophorum vaginatum*, savukārt sila virša *Calluna vulgaris* projektīvais segums samazinās.

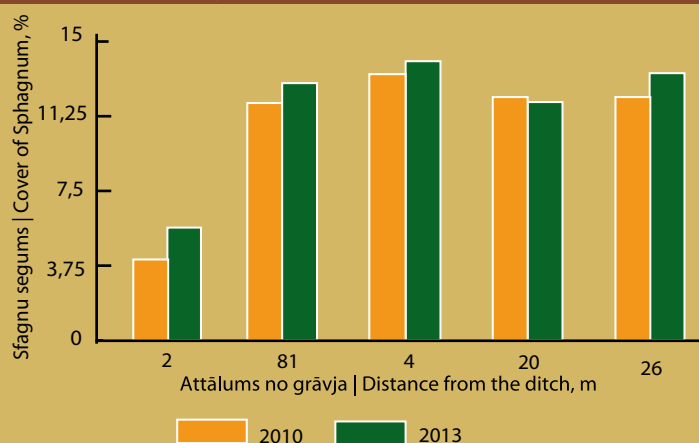
Viršu vitalitātes izmaiņas Aizkraukles purvā
Changes in *Calluna vulgaris* vitality in Aizkraukle Mire

Pēc aizsprostu uzbūvēšanas sila virša vitalitātei Aizkraukles purvā ir tendence samazināties

Calluna vulgaris vitality is decreasing after building of dams in Aizkraukle Mire and Forests

Sfagnu vidējā seguma izmaiņas atkarībā no attāluma līdz tuvākajam grāvim 2010. un 2013. gadā Rožu purvā
Changes in the cover of *Sphagnum* at different distances from the drainage ditch in Rožu Mire in 2010 and 2013

Rožu purvā pēc apsaimniekošanas pasākumu veikšanas dažādā attālumā no meliorācijas grāvja jau nedaudz palielinājies sfagnu procentuālais segums

Cover of *Sphagnum* has already increased in monitoring plots located at different distances from the drainage ditch in Rožu Mire

HYDROLOGICAL AND HABITAT MONITORING

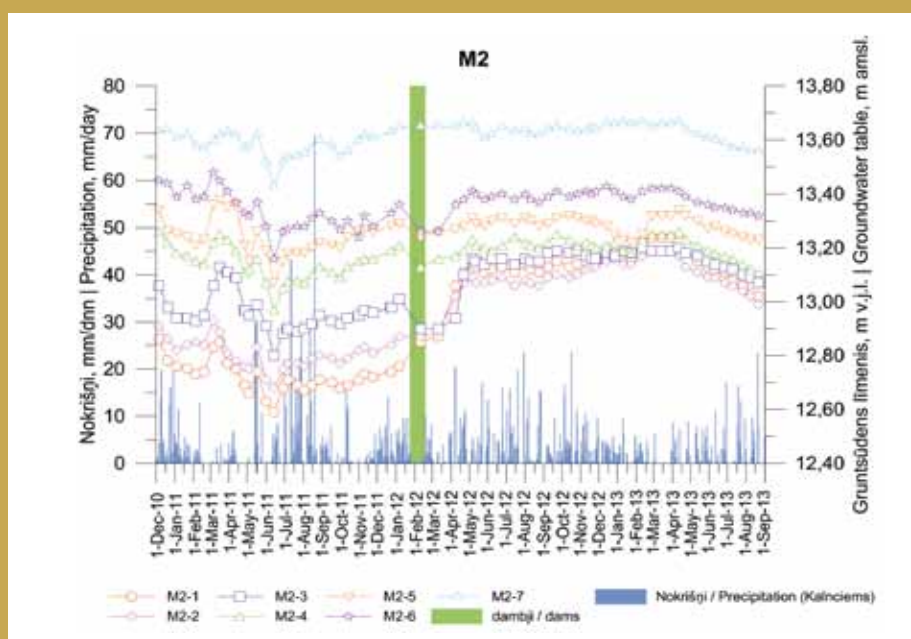
During the project hydrological and habitat monitoring was carried out at the four project sites. Monitoring experts evaluated drained and intact areas of raised bogs and set up monitoring plots in the areas where management activities were carried out as well as in intact areas of raised bogs to compare both intact and degraded habitats. The water level in the mires has arisen and the hydrological regime has started to stabilize. Changes in vegetation are insignificant yet as it takes more time for plants to restore. However, typical raised bog species like bog-moss *Sphagnum cuspidatum* and cotton-grass *Eriophorum vaginatum* have begun to dominate percentage cover while the cover of heather *Calluna vulgaris* has begun to decrease.

Kopējais veģetācijas un gruntsūdens monitoringa parauglaukumu skaits Total number of habitat and groundwater monitoring plots

Projekta vieta Project site	Veģetācijas monitoringa parauglaukumu skaits Number of habitat monitoring plots	Gruntsūdens monitoringa aku skaits Number of groundwater monitoring wells
Aizkraukles purvs un meži Aizkraukle Mire and Forests	25	26
Aklais purvs Aklais Mire	35	16
Melnā ezera purvs Melns Lake Mire	58	13
Rožu purvs Rožu Mire	26	8
Kopā Total	144	63

Gruntsūdens līmeņa izmaiņas Melnā ezera purvā pirms un pēc aizsprostu uzbūvēšanas Fluctuations of groundwater level before and after the building of dams in Melns Lake Mire

Pēc aizsprostu uzbūvēšanas Melnā ezera purvā palielinājies gruntsūdens līmenis un vairs nav novērojamas tik izteiktas ūdenslīmeņa svārstības kā senāk

Groundwater level has risen and started to stabilize after building of dams in Melns Lake Mire

SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANA UN IZGLĪTOŠANA

SEMINĀRU ORGANIZĒŠANA

Projekta vietas atrodas netālu no apdzīvotām vietām, tādēļ ir svarīgi, lai vietējie iedzīvotāji būtu informēti par projektā veiktajiem purvu apsaimniekošanas pasākumiem un sagaidāmajiem rezultātiem. Turklāt ir būtiski, lai iedzīvotāji vairāk uzzinātu par *Natura 2000* teritorijām, purvu biotopu daudzveidību, to nozīmi augu un dzīvnieku attīstībā, kā arī cilvēka dzīvē. Lai veidotu dialogu starp projekta veicējiem un iedzīvotājiem, tika rīkoti semināri Viesītē un Olainē. Daudzēsē iesaistīti vietējie skolēni un skolotāji, kuriem bija iespēja apmeklēt projekta vietas kopā ar projekta realizētājiem.

2012. gada jūlijā tika organizēts starptautisks seminārs „Pieredzes apmaiņa par augsto purvu atjaunošanu”, kurā piedalījās 50 pārstāvji no vairākām valstīm.

INFORMATĪVIE STENDI, BUKLETI UN GRĀMATA

Plašākai sabiedrībai vienmēr ir iespēja apmeklēt projekta vietas un iepazīties ar informācijas stendiem. Tie ir sagatavoti latviešu valodā ar nelielu kopsavilkumu angļu valodā. Stendi ir bagātīgi ilustrēti ar purva biotopu, augu un dzīvnieku attēliem, kartēm un 3D reljefa modeļiem.

Ir sagatavoti arī pieci informatīvie bukleti par katru projekta vietu. Tie izdalīti interesentiem dažādās projekta aktivitātēs – fotoizstādē, pieredzes apmaiņas braucienos, semināros un Latvijas Universitātes rīkotos populārzinātniskos pasākumos.

Projekta noslēgumā, apkopojot iegūtos rezultātus, sagatavota grāmata „Augsto purvu apsaimniekošana bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai Latvijā”. Tā ir publikāciju kopa, kuras līdzautori ir visi projektā iesaistītie eksperti no dažādām zinātnes nozarēm. Grāmatas tapšanā iesaistīti arī kolēģi no Lietuvas, kuri dalās pieredzē par *LIFE* projektu saistībā ar augsto purvu atjaunošanu kaimiņvalstī.

DOKUMENTĀLĀS FILMAS UZŅEMŠANA

Projekta sadarbības partneris filmu studija *Elm Media* visu projekta laiku filmēja projekta aktivitātes – aizsprostu būvniecību, seminārus, fotoizstādes uzstādīšanu Rīgā un Jēkabpilī, bija komandējumā uz Vāciju, lai sagatavotu īsmetrāžas filmu „Purvu noslēpumi”. Filmā redzami kadri no projekta vietām dažādos gadalaikos, kā arī iekļautas intervijas ar projekta vadītāju, vietējiem biotopu ekspertiem un kolēģiem no Vācijas. Filma apskatāma projekta un filmu studijas mājaslapā latviešu un angļu valodā, tās ilgums – 30 minūtes.

FOTOIZSTĀDE

Sadarbībā ar Ogres fotoklubu ir sagatavota ceļojošā fotoizstāde „Purvu noslēpumi”, kas iekļauj 119 lielizmēra fotogrāfijas ar purvu augiem un dzīvniekiem. Kopš 2010. gada decembra izstāde pabijusi 30 dažādās vietās – skolās, bibliotēkās, ministrijās, Ministru kabinetā un Rīgas pilsētas domē.

MĀJASLAPAS UZTURĒŠANA

Lai interesenti vienmēr varētu sekot līdzi projekta aktivitātēm, par tām regulāri tiek ziņots projekta mājaslapā www.purvi.lv. Mājaslapā apskatāmas fotogalerijas, atrodama informācija par projekta konsultatīvajām padomēm, semināriem, fotoizstādes apskates vietu. Informācija sagatavota latviešu un angļu valodā. Laikā no 2011. gada marta līdz 2013. gada jūlijam mājaslapu apmeklējuši 5337 lietotāji no 69 valstīm, galvenokārt no Latvijas, Vācijas, Igaunijas, Lietuvas, Lielbritānijas, Krievijas un ASV, kā arī no tādām valstīm kā Argentīna, Togo, Malaizija un Jaunzēlande.

PUBLIC AWARENESS

ORGANIZATION OF SEMINARS

Project sites are nearby populated areas. Therefore, it is crucial to inform the local communities on the project, its objectives and activities, the importance of the *Natura 2000* network and natural values of raised bogs. To establish contacts with stakeholders involved in the various project activities, seminars were organized in Viesīte Municipality, at the Olaine Museum of History and Art, and at Daudzese Primary School. Students and teachers were invited to visit project sites together with the project team.

In July 2012, an international seminar “Sharing the experience of raised bog restoration” was organized, attended by 50 participants from different countries.

INFORMATION BOARDS, LEAFLETS AND THE BOOK

Information boards were set up at each project site. Information is provided in Latvian, but a short summary in English is included at each site. Boards display a wealth of pictures of typical mire habitats and plant and animal species as well as maps and 3D relief models.

Five information leaflets were distributed at various public activities for the project – at the photo exhibition “Secrets of Mires”, at study trips and seminars, and at popular science events hosted by the University of Latvia.

Closing the project and summarizing its results, a book “Raised Bog Management for Biological Diversity Conservation in Latvia” was published. It is a compilation of papers written by experts of several disciplines who were involved in the project. Our colleagues from Lithuania also shared their experience in restoration of raised bog habitats and hydrology as part of the LIFE project.

PRODUCTION OF THE DOCUMENTARY

During the project an associate beneficiary, the film production company “Elm Media” worked on the documentary “Mires Uncovered”, filming the various project activities and sites. The movie makers filmed project sites during different times of the year, documenting project activities – building of dams, the photo exhibitions in Rīga and Jēkabpils, and accompanied the project team to project areas. The documentary presents interviews with the project manager, local habitat experts and German habitat experts, its length is 30 minutes, and you can find it in both Latvian and English at the project website and at *elmmedia.lv*.

PHOTO EXHIBITION

Raised bog exhibition “Secrets of Mires” consisted of 12 transportable boards including 119 photos, and it was arranged by the subcontractor “Ogres fotoklubs”. Since December 2010, the exhibition has already travelled to 30 different places throughout Latvia, including schools near the project sites, libraries, ministries, the Parliament and the Cabinet of Ministers of the Republic of Latvia, and Riga City Council.

PROJECT HOMEPAGE

The project home page *www.purvi.lv* is being updated constantly with fresh information on current activities of the project. It includes photo galleries, information on Steering Committee meetings, study trips, seminars, and the current location of the photo exhibition in both Latvian and English. In the time period from March 2011 to July 2013, the home page was visited by 5,337 users from 69 countries, mostly from Latvia, Germany, Estonia, Lithuania, the United Kingdom, Russia and the United States, as well as such countries as Argentina, Togo, Malaysia and New Zealand.

Kontaktinformācija

Pasta adrese: Kandavas iela 2, Latvijas Universitāte,
Botāniskais dārzs, Rīga, Latvija, LV-1083
Tālrunis: +371-29511001, fakss: +371-67024420
E-pasts: mara.pakalne@lu.lv
Projekta mājaslapa: www.purvi.lv

Projekta īstenotājs:

Latvijas Universitāte

Materiālu sagatavoja

Teksts: Līga Strazdiņa
Valodas redaktore: Gita Bērziņa, Māra Antenišķe
(LU Akadēmiskais apgāds)
Makets: Daiga Brinkmane
Iespiests: „Latgales Druka”

Sadarbības partneri:

Latvijas Dabas fonds, nodibinājums *Elm Media*

Līdzfinansētāji:

Latvijas Vides aizsardzības fonds, SIA “Rīgas meži”

Projekta norises laiks:

01.02.2010.–31.08.2013.

Projekta pārskats

EK LIFE projekts “Augstā purva biotopu atjaunošana īpaši aizsargājamās dabas teritorijās Latvijā” LIFE08 NAT/LV/000449

Contacts

Postal address: Kandavas iela 2, University of Latvia,
Botanical Garden, Riga, Latvia, LV-1083
Phone: +371-29511001, fax: +371-67024420
E-mail: mara.pakalne@lu.lv
Website: www.purvi.lv

Coordinating beneficiary:

University of Latvia

Imprint

Written by Līga Strazdiņa
Language Editors: Gita Bērziņa, Māra Antenišķe
(University of Latvia Press)
Graphic design & composition: Daiga Brinkmane
Printed by “Latgales Druka”

Associated beneficiaries:

Latvian Fund for Nature, Elm Media Foundation

Co-financers:

Latvian Environmental Protection Fund, Riga Forests Ltd.

Duration: 01.02.2010–31.08.2013**Layman’s Report**

EC LIFE Project “Restoration of Raised Bog Habitats in the Especially Protected Nature Areas of Latvia” LIFE08 NAT/LV/000449

